

הגלויות והמוסדות, תוך ציון האירועים שלא צולמו ואיזכור החובה החוקית להציג יומן זה. היינו בודדים במערכה זו. שום עתון אחר לא הצטרף אליה. השבוע הודיע הממונה על עידוד הסרט הישראלי על ביטול התקנה המחייבת את הצגת היומן.

★ ★ ★

ומאולם הקולנוע אל הכביש שלפנינו. לפני חודשים אחרים פירסמו סידרה על בעיות התנייה בתל-אביב. תחת הכותרת "שוד על המרכזה" חשנו את השחיתות היסודית של שיטת המשטרה, המכריחה את הנהגים להחנות את הרכב על המדרכות —

"משרד-החוקן נתבקש למצוא גיב דיפלור מסי לבר-נתן."
"אחרי מדי קולק בתור להתפטרות: אורי לובראני. (כי) מזכירו המדיני של אשכול מדווח לבר-גוריון על כל מה שמתרחש אצל אשכול."
"גם לבעיית משה דיין יחפש אשכול פתרון מהיר. לא מן הנמנע, אפילו, שהצבר השובר יחזל מלשמש שר."
"המהלכים לצימצום השפעתו של פרס לא נועדו להביאו, בשלב זה, לידי התפטרות."
מתי הופיעו דברים אלה מעל עמודי העולם הזה? לפני שבוע, כאשר בוצע הטיי הורז? לפני שבועיים, ערב ביצוע? לפני חודש, כסקופ?

לא. מקורם ב"דו"ח של העולם הזה (1370) שהופיע לפני יותר משנה, בחודש דצמבר 1963. הכותרת הייתה: "הטיהור הגדול".
שער אותו גליון הראה את אשכול (בצורת סביבון, לרגל תנוכה) כשמתחתי חמישה אגוזים — קולק, פרס, דיין, בן-נתן ולובראני. באותו דו"ח הותווה הקו לטיהור של אשכול. כאשר לא נתגשמו הניבואות תוך ימים אחדים, רבו הלועזים. אך תצפיות העולם הזה אינן נועדות לשבוע-שבוע עיניים. הן באות לתאר תהליכים ארוכי-טווח.
ארבעה מבין חמשת ה"אגוזים" פוצחו בינתיים. דיין, קולק, בן-נתן ולובראני סול-קו. פרס הושאר על כנו, כפי שניבאנו, בצורה שרוקנה את תפקידו מרוב תוכנו.

★ ★ ★

כיצד ידענו את הדברים, זמן כה רב מראש? האם סיפר לנו לוי אשכול את צפונות לבו, התייעץ עימנו על אשר מתכוונן הוא לבצע? לאו דווקא. דו"ח מיוחד זה, כעשרות הרו"חים ה"מיוחדים" האחרים המתפרסמים, במשך השנה מעל עמודי שבועון זה, הם פרי עבודת-מודיעין עתונאית מרוקדת.

לעבודה זו שני מישורים — השגת ה"אינפורמציה" מהמקורות הקרובים ביותר למרכז ההתרחשויות; ומלאכת ההערכה, ש"היא קשה עוד יותר. כדי לצרף יחד קטעי אינפורמציה, לברור בין העובדות הסותרות, לקבוע מה סביר ומה לא, לנתח את המניעים ואת עוצמת הכוחות הפועלים, דרוש נסיון רב. נסיון זה אינו נרכש בשום פאקולטה למדעי המדינה.
טיבה של מלאכה זו מוכח עליידי התוצאות. אם יכול העולם הזה להודיע על מעשים שיעשה ראשיה-ממשלה בעוד שנה, ש"אינם ידועים עדיין גם למקורביו, והמתגשמים בבוא העת בדיקנות כמעט-מתמאטית — הרי זו הוכחה לא-מבוטלת.

★ ★ ★

השפעתו המדינית של השבועון המסויים ברורה לכל, ושוב אין איש בצמרת המדינה המכחישה אותה (בשיחות פרטיות, לפחות). פחות שמים לב להשפעת השבועון בענייני גים פרוזאיים יותר.

קח למשל עניין צדדי כמו יומני הקולנוע, לפני שנים פנו אלינו הנהלות היומנים, ביקשו את תמיכתנו להצעתם, לחוקק חוק שיחייב את בעלי בתי-הקולנוע להציג יומן גים ישראליים.
נענינו לבקשה זו בתפץ לב. העולם הזה תמך בהצעה, יותר מכל עתון אחר בארץ. ראינו בכך צעד חשוב לקראת הקמתה של העיתות-סרטים ישראלית אמיתית ושמתנו כאשר אמנם נתקבלה הדרישה.

בינתיים עברו שנים רבות והיומנים לא עמדו במבחן. לא כאן המקום לעמוד על הסיבות לכך, חלקן אובייקטיביות, חלקן סובייקטיביות. היומן הפך לילל של פירסור מת גרועה ותעמולה ממשלתית.
לפני חודשים אחרים החליטה המערכת לפרוע את השטר. היא פתחה במערכה שיטתית, שמטרתה היתה להשיג את מן השתיים: שיפורם המכריע של היומנים, או ביטול התקנה המחייבת את הצגתם בבתי הקולנוע.

כפי שראית, בחרנו בדרך פשוטה. פירטנו בכל שבוע את תוכן היומן, על פרסומותיו

שער "העולם הזה" 1370 (דצמבר 1963)

מחוסר כל ברירה — וחומסת אותם בצורה קנטוה.

כדי להוכיח את אפסות המישטרה התל-אביבית בשטח זה, הבאנו שורה ארוכה של דוגמאות לגבי מוסדות ובתי-קולנוע חדשים, באזורים עמוסים, שקיבלו רשיונות מבלי שדאגו למקומות-חנייה.

למחרת פירסום מאמרים אלה, חדלה המישטרה לרשום דו"חים למכוניות החונות על המדרכות. השבוע, בראיון שנתן לאחד העתונים, הודה מפקד מישטרה תל-אביב בכך, הודיע כי אין ברירה לנהגים אלא להשתמש במדרכות לצורכי חנייה. הוא גם הזכיר את כל המוסדות שהופיעו בראשימה שלנו, אך טען כי לא המישטרה, אלא העי"רה, אשמה במתן הרשיונות.

אם אתה נהג, הסכו לך מאמרנו כמה לירות טובות. כשתשלם עבור הגליון הבא של העולם הזה, זכור שהוא זול הרבה יותר מן הקנסות שנהגת לשלם לפני הופעת המאמר.

איש כפי

מ י כ ר ז

מערכת "העולם הזה" מעוניינת בהצעות לתפקיד עורך מדור התשבצים.

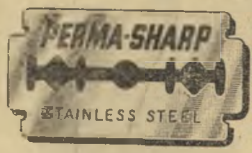
על המועמדים לפנות בכתב-למערכת, למסור פרטים על עצמם, וכן לצרף שלושה תשבצים לוגיים מה מפרי עבודתם, יחד עם ה"הסברים והתשובות.

רצוי שלושות התשבצים יהיו בעלי רמות שונות. נא לסמן ב"ראשם: "קל", "בינוני", "קשה". הצעות התקבלנה תוך חודש. על המעטפה נא לציין: "עורך תשבצים".

בעלי ההצעות שיבואו בחשבון, יוזמנו לראיון אישי.

טוב לגבר עם פרמה-שרפ

ההילמן המסחרית
דומר 7500
בני משה קרטו
רח ד' 24 ת.ד. 991 טל 33241 ת"א

מנוי, קיבלת חשבונך — נא פרע אותו בהקדם.

חליפות הירון
כיצרה איחודת
תנאים
ח"א שדר' מסדיק 19
אולבולס 62 25 19 12

להנאתך החלה ל-ALF
סיגנון פילטר BLUE FILTRON
מטבח מזרחי מובחר

תשבץ העולם הזה 1427

נושא השבוע: "הירדן לכל אירוב"

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13		12	11	10
	19		18	17		16		15
		24		23	22		21	20
	28		27		26		25	
	33		32		31	30		29
		38		37		36	35	34
	43	42		41		40		39
47		46		45		44		48
			52	51		50		49
	58		57	56	55		54	
			60					59

הרהיים העליונה; 9) שם נשר על הירדן ה"נמצא ליד שפך היבוק; 12) פקודה; 15) שם סופר יהודי-פולני, שנרעה עליידי הנאצים (שם פרטי); 16) צווי מן השורש, "לקח"; 17) המרגלית; 18) אחד ממקורות הירדן; 21) אחד ממקורות הירדן; 23) שיה בעל שרף ריחני המשמש לבושם ולרפואה (כתיב חסר); 24) תבליו המוכנס לקפה; 26) מיתר שרירי בנף החי, המחבר שריר אל עצב; 28) אות עברית; 29) מקום נביעתו של אחד ממקורות הירדן (בערבית); 31) שם המקום, שבו נמצאת תחנת-הכוח על שפת הירמור; 32) חבל-ארץ במצרים הקדומה, בו התגוררו בני ישראל (כתיב חסר); 35) אבי הבעל; 37) עמק שבו עובר הירדן (כנליל העליון); 39) האומר נאום; 40) ילד; 41) גוף האדם; 43) מטבח צרפתי; 45) "מי..." — אחד משמות הימה, ש"נעלמה מהמפה, ושבה עבר הירדן; 46) תבל ארץ מצורת לירדן (בבולו הדרומי — ה"ירמור"); 47) פזי, קלדעת; 49) "מודל" בעברית; 52) מרכז מערכת הדם; 54) שם לסוג אדמה הנמצא בנגב; 56) כתש, שחק; 58) קול געיית הבקר.

מאוו: 1) "ני-שר... ייעקב" — שם נשר על הירדן הנמצא בין עמקי החולה לים כינרת; נת הכוח החשמלי של יוזם הקמת תח" שמו המטפחתי על מקום מיפוש ה"נהרות הירמור וה"ירדן; 10) מעשה שלמעלה מדרד ה"טבע; 11) המתלוי צץ על דברים רציניים; 13) (מטבח) טוב, בערכו הפלא; 14) סיבים של קלי-פת עצים; 15) נחל הבא אל ירדן מ"מזרח; 17) כלי או שקע בתוך קיר, ל"שים בהם נחלים ל"חימום; 10) שאינו תרבותי; 20) ביתי מלאכה; 22) מרק, העשוי לרוב מבלק; 25) מלתיו: 26) "חמתי..." — מקום מעינות מים המים על הירמור (בערבית: אל-חמא); 27) כתום, סגור; 30) שם הירחמון בפי האמורי (דברים נ'); 32) מקום נמוע עצים ופרחים; 33) קריאת-עצור; 34) רטוב; 36) בתיקוף; 37) היה משוטטי בית-המשפט העליון; 39) מחסן לתבואה; 41) הבדל רק בין צבעים; 42) "מה" כנרמית; 44) שאלו אותו (כתיב מלא); 46) "...הירדן" — שם עמק ה"נהר שבו מתחל הירדן בין ים כנרת לים המלח; 48) משתווה; 50) לא מתוק; 51) "... יי"ן" — שיבו; 53) בר בצבעים שוי גים קשור ל"מטבח" סמל למדינה; 55) שנים (הפוך); 57) מלת שלילה; 58) מלת שאלה; 59) אחד משמות הימה, שיובשה זה מכבר ושבה עבר הירדן; 60) משכיל, שו חר קירמה.

מאונד: 1) אחד ממקורות הירדן; 2) דגל; 3) היא הנביר את האש (בנין פעיל); 5) מונח בתורת החשמל; 6) "יחודה בו" — אחד מנדולי התנאים, חברו של שמעון בושמה בימי מלכותה של אלכסנדר; 7) האל הראשי של הבבלים; 8) אבו רה;